

Minister Obrony Narodowej

Mariusz Błaszczak

BMON-WSiW.0503.154.2023

Warszawa, 21.02.2023 r.

Pan dr hab. Marcin WIĄCEK

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

E-PUAP

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na wystąpienia nr VII.501.142.2022.MK z dnia 14 października 2022 r. oraz z dnia 23 stycznia 2023 r., w sprawie wycieku danych osobowych żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej, proszę o przyjęcie poniższej informacji.

Na wstępie pragnę poinformować, iż zgodnie z art. 4 pkt 7 RODO tj. *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)*, Minister Obrony Narodowej jako organ administracji publicznej ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych w resorcie obrony narodowej, w części w jakiej dane te przetwarza Ministerstwo Obrony Narodowej. W pozostałej części, w ramach resortu obrony narodowej administratorami danych są, każda we własnym, określonym zakresie – jednostki organizacyjne resortu obrony narodowej. Potwierdza to *art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r. poz. 2305 t.j.)*. Zakres kompetencji dla Ministra, jako administratora wyznaczają przepisy prawa, przyznające mu określone zadania, przy realizacji których odbywa się przetwarzanie danych osobowych. Będą to wspomniana *ustawa o obronie Ojczyzny*, jak również *ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1438 t.j.)*.

Mimo, że Minister Obrony Narodowej jest osobnym, odrębnym administratorem danych, opracował liczne wytyczne, wskazówki i zalecenia, co do stosowania przepisów o ochronie danych osobowych, które mogą być wykorzystywane przez poszczególnych administratorów w resorcie obrony narodowej, którzy w zakresie przetwarzania danych posiadają całkowitą autonomię. Cel przetwarzania danych dla każdego z administratorów określają bowiem przepisy prawa, a sposób realizacji tego celu tj. sposób przetwarzania danych, w tym ich zabezpieczania, zależy od każdego z nich z osobna.

Jak słusznie Pan Rzecznik zauważył, do przetwarzania danych osobowych, które jest realizowane dla zapewnienia bezpieczeństwa narodowego – przepisów rozporządzenia RODO nie stosuje się. Wynika to bowiem wprost z art. 2 ust. 2 lit. a RODO, w związku z motywem 16 preambuły do RODO. Mimo to, w ramach należytej staranności i dobrej praktyki przenosi się do zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym zasady zgodnego z prawem przetwarzania danych osobowych oraz najważniejsze instytucje, jakie są uregulowane przepisami RODO, choć nie artykułuje się tego w sposób bezpośredni. Minister Obrony Narodowej ma bowiem na względzie prawa i wolności osób fizycznych, w tym żołnierzy.

Odnosząc się do incydentu w zakresie wycieku danych osobowych żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej i prośby o wyjaśnienie przedmiotowego zdarzenia, podjęto szereg czynności, w wyniku których ustalono, że:

- 1) Dane 96 żołnierzy 6. Mazowieckiej Brygady Obrony Terytorialnej (6. MBOT) tj. stopień służbowy, imię i nazwisko, imię ojca oraz nr PESEL zostały udostępnione przez byłego żołnierza 6. MBOT w ramach wewnętrznej, zamkniętej grupy działającej na komunikatorze WhatsApp. Wskazane dane zostały udostępnione przez okres kilku minut, po czym zostały usunięte. Żołnierze 6. MBOT nie korzystają z komunikatorów publicznych podczas wykonywania zadań służbowych. Opisana sytuacja jest przykładem działania pojedynczego żołnierza, wobec którego zostały wyciągnięte konsekwencje służbowe (zwolnienie za służby). Podkreślenia wymaga fakt, iż przedmiotowa grupa na komunikatorze WhatsApp powstała bez wiedzy i akceptacji Dowództwa 6. MBOT.
- 2) Zgodnie z polityką bezpieczeństwa obowiązującą w 6. MBOT, dokonana została analiza incydentu pod kątem naruszenia praw i wolności osób fizycznych. W dniu, w którym Dowódca 6. MBOT otrzymał informację o naruszeniu danych osobowych żołnierzy, niezwłocznie dokonał zgłoszenia incydentu do organu nadzorczego tj. Urzędu Ochrony Danych Osobowych w Warszawie. Zainteresowane osoby zostały powiadomione o naruszeniu ich danych osobowych, zarówno drogą e-mailową jak i listownie na adres zamieszkania. W ramach 6. MBOT wdrożony został cykl dodatkowych szkoleń z zakresu ochrony danych osobowych dla wszystkich żołnierzy (w tym żołnierzy niezawodowych) oraz pracowników resortu obrony narodowej. Został również wydany rozkaz bezwzględnego zakazu używania publicznych komunikatorów do realizacji zadań służbowych.
- 3) Niezwłocznie po otrzymaniu informacji o naruszeniu danych osobowych żołnierzy 6. MBOT, zostało złożone zawiadomienie do Placówki Żandarmerii Wojskowej w Radomiu o możliwości popełnienia przestępstwa tj. o popełnienia czynu zabronionego w trybie art. 107 ustawy z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781 t.j.). Sprawa została również przekazana do Służby Kontrwywiadu Wojskowego. W trybie natychmiastowym zostało zorganizowane spotkanie żołnierzy 6. MBOT z oficerem Służby Kontrwywiadu Wojskowego (SKW), dotyczące bezpieczeństwa żołnierzy w aspekcie zaistniałej sytuacji. Do chwili obecnej, każdy z żołnierzy ma zagwarantowane wsparcie zarówno

od stron psychologicznej i prawnej jak i właściwych służb (w tym możliwość bezpośredniego kontaktu z oficerem SKW).

Niezależnie od powyższego warto zauważyć, że bezprawnie ujawniony z treści rozkazu dziennego zakres danych żołnierzy, nie obejmuje danych szczególnej kategorii o których mowa w art. 9 ust. 1 RODO. W rozumieniu RODO numer PESEL nie jest bowiem daną szczególną kategorią, potocznie określaną jako wrażliwa.

Podkreślić również należy, iż zgodnie z przytoczonym na wstępie art. 4 ust. 7 RODO, administratorem danych jest również osoba fizyczna. Tym samym największe ryzyko przy przetwarzaniu danych osobowych generuje zawsze czynnik ludzki. Pracodawca, mimo wprowadzenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych do ochrony informacji, w tym danych osobowych, nie ma nigdy całkowitego wpływu na swojego pracownika (żołnierza), który umieszczając określone treści na swoim profilu internetowym, staje się ich administratorem. Taki administrator (osoba fizyczna) ponosi wówczas pełną odpowiedzialność za to jak przetwarza dane osobowe. Ustawodawca krajowy przewidział nawet odpowiedzialność karną za bezprawne przetwarzanie danych osobowych, co odzwierciedla konstrukcja art. 107 przytoczonej powyżej ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

Z poważaniem

z up. Wojciech Skurkiewicz
Sekretarz Stanu

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/